

Kolosensem

Ju'u Paplo, bwe'u jo'ara Koloosaj tea'po Krijtota sualemmeu ji'ojte

¹ Inepo Paplo, Liojta junen eaka' betchi'bo, Jesukrijtota beetana yeu pu'ataka nee yeteu bituari. Inepo intok ket, ju'u Krijtopo itomak weri, Timoteeo' teamta make, ² itepo inika'a ji'ojteita, tee, jume' bwe'u jo'ara Koloosaj tea'po joomem taka, jume'e, ka a' koptaka, Krijtota sualeka Liojta yoemiammeu, tee a' ji'ojte. Aapo ju'u Lios itom yo'owa, aapo'ik betana ka jain eaka, yuma'isi yanti elwamta enchim a' bittuane.

Paplo, jume' Krijtota sualeme, Liojtau bicha am nokria

³ Itepo tee jiba juka' Liojta, itom yo'owe Jesukrijtota yo'owata tee aapo'iku bicha enchim nokriakai, emo betchi'bo te a' bai sae. ⁴ Bwe'ituk itepotee inim, emo betana Jesukrijtota enchim a' soal ta'aa'uta intok si'ime jume' Liojta yoemiam enchim tu'isi am nak ta'aa'u betana, tee emo tana a' etejoriari. ⁵ Eme'e junuen aneka, juka'a, chukula jiba betchi'bo teekau tu'ik enchim bitnee'uta a' ayuka'po'enchim a' ju'uneiya' betchi'bo. Eme'e, inika'a teekau jiba betchi'bo enchim bitnee'ut, juka' Krijtota betana bemela nok lutu'uriata, a' jikkajaka a' mabetakai, junue inika'a ta'aak. ⁶ Jiba ini'i, Krijtota bemela nok lutu'uria, emou bicha teuwaawakame, aniat yeu tajtia si'imekut weyeka intok teuwaawaka, soalwa. Inia betana, jiba emo nasuk yeu a' sika'a

benasia, junak bat naataka juka' Liojta, tu'isi aapo'ik yee a' nake'uta enchim a' jikkajaka'po naatekai intok junako, eme'e junuen yee a' nak ta'aa'uta tua lutu'uria taka a' weye'uta enchim a' ju'uneiyaakai. ⁷ Inia betana ju'u itom nak ta'aa'u, Epapraaj teame, ini'i itomak tekipanoakame, intok jiba aapo, emo betchi'bo Krijtota betana tekilta ka a' koptaka a' joame, aapo enchim a' majtak. ⁸ Aapo a'abo inim emo betana etejota itou nu'upaka intok, Krijtota sualeka enchim yee nak ta'aa'uta emot ayuka'u, itom etejoriak.

⁹ Inia betchi'bo itepo, inia betana enchim ju'uneiyaaka naatekai, itepo katte enchim koptaka, Liojtau bicha jiba enchim nokria. Intok junuen, inepo, aapo'ik Liojta, a' ea'po aman inien enchim jiapsi'ea'ut, tu'isi yuma'isi enchim a' ta'aanee'ut, intok ket, si'imekut, koba suawata emot a' autuanee'ut, intok aapo'ik betana weyeka, si'ime juka' lutu'uriata, yuma'isi enchim a' ta'aanee'ut, enchim a' aniane' betchi'bo aapo'iku bicha ne enchim nokria. ¹⁰ Junuen eme'e, jume' Liojta yoemiam jiapsi'ea'a benasia, a jiapsine. Intok eme'e jiba aapo'ik tu'ureka a' joo i'a'uta a' joakai. Junuen eme'e inim si'ime tu'ik bo'o jooriawamta emot bittebone. Intok jiba che'a juni'i eme'e yuma'isi Liojta a' ta'aa sakakai. ¹¹ Itepo, si'imeku aapo'ik Liojta betana weyeka, kaitau a tamachiatuka ju'u aapo'ik utte'awae, yuma'isi aapo'ik enchim aniane' betchi'bo te au bicha enchim nokria. Junuen enchim si'imeta juka' bette maisi machik emou weyemta, yuma'isi, ka seej chukti eaka, intok tua enchim allea'u emot ayuka, ka enchim ko'om

eene' betchi'bo. ¹² Intok juka' itom yo'owa Liojta junuen aapo'ik, jume' teekau ujyoiku jiapsammak, juka' aapo'ik betana tu'ik, jume' a' yoemiam am bittuanee'uta, ket enchim a' mabetnee'uta enchim au lutu'uriatune' betchi'bo enchim a' tu'u ya'ariakamta, enchim aet a' bai saune' betchi'bo. ¹³ Ju'u Lios, inim itom jume' lutu'uriat ka ju'uneaka intok bebeje'erita betana yekawaka, ka tu'ik itot ayukamta betana, aapo itom jinne'uk. Intok aapo, tua a' nakeka a' yoemia, teekau nesaweka a' kateka'u, junaman jiba betchi'bo itom aamak ane'uta itom a' tu'u ya'ariak. ¹⁴ Jiba juna, aapo'ik ito betchi'bo a' mukuka'ue itom jinne'uka intok itom ka tu'uwa ya'arimmet itom jiokoekai.

Krijtota kuuset mukuka' betchi'bo, u'u Liojta-mak a emo tu'utewame

¹⁵ Ju'u Lios, ju'u ka bittaka jiapsame, a' u'usiwa a'abo yepsaka junuen aapo inim bittaka aanek. Ini'i intok aapo jiba ju'u Liojtamak tuka si'ime juka' ju'unakteita au yo'otaka a' yekame. ¹⁶ Ketchia, jiba aapo ju'u Krijto juna'ataakai, ju'u, jum teekapo ayukamta intok inim bwiapo ayukamta, kia ju'u a bittumta intok kia ju'u ka a bittumta juni'i, aapo juna'a a' ju'unaktekame. Inien a' weyekai, kia teekau juni'i, si'ime ka bittaka ju'u yo'o ya'uraa nesawemta, intok jume' inim si'imem bepa ya'uraam, che'a utte'aka yo'o nesaweme, aapo si'imeta ju'unaktek, intok si'ime aapo'ik betchi'bo ju'unaktewak. ¹⁷ Aapo ju'u Krijto, si'ime ayukamta bepat che'a bat naataka naateka jiapsa. Intok aapo'ik betchi'bo si'ime ju'unaktei ayukame, ka ta'abwisi, ala tua junaen

a' we'ea'a benasia ayuka weye. ¹⁸ Intok naa buustia ju'u Krijto, si'ime jume' a' sualeme, inime'e aapo'ik taka benasi machika, aapo juna'a ju'u inimmeu koba taka ameu yo'owe. Jiba aapo, inime'e a' sualeme, jiba yuu jiapsiwamta amet autuame. Aapo juna'atuk, inim ju'u che'a bat weyeka, jume' kokkoarim nasuk jiabijtekame. Junuen weyeka, aapo'ik si'imeku yo'otaka, bat a' kiktenee'uta junuen au lutu'uria tune' betchi'bo. ¹⁹ Bwe'ituk ju'u Lios, junuen aapo, aapo'ik junuen weyeka a' Lioj tuka'u, si'imeku aapo'ik Krijtota a' bittunee'uta junuen a' waatak. ²⁰ Intok ketchia ju'u Lios, Krijtota inim a' yaaka'ue amani, si'imeta ayukamta, junuen jume' inim bwiapo jiapsame, intok kia aman teekapo jiapsame nasuk juni'i, nau eewamta a' ya'anee'uta waatak. Junuen Krijtota inim si'imem betchi'bo kuuset popontaka a' mukuka'ue, aapo'iku mak a bem emo tu'utenee'uta a' yaakai.

²¹ Bat naataka eme'e Liojta mak ka lutu'uriakai, intok ju'u ka tu'ik enchim bo'o jooria' betchi'bo, Liojta ka alleetuaka, a' beje'eka jiapsaka juni'i, taa i'ani ju'u Lios, jiba aapo'iku mak eaka enchim jiapsinee'uta a' yaak. ²² Inika'a, jiba aapo ju'u Krijto, a' takaawapo jiokot ko'okosi machik a' ine'aka, mukuka a' yaakai. Inien inika'a aapo a' yaak, junuen chukula, wepulsi aapo'ik betchi'bo yoemra taka intok ka tu'ika kaita emot tawalataka intok naa buusti, jiokot enchim aet tawaanaa'uta, kaita emot ayuka, junuen Liojta bichapo enchim mabet tune' betchi'bo. ²³ Taa inika'a bit betchi'bo, eme'e, Krijtota enchim sual ta'aa'ut, ka ta'abwisi eaka, iniat eme'e machisi aet ju'uneaka bichau

bicha aet eaka jiapsine. Intok ju'u Krijtota bemela nok lutu'uriata enchim a' jikkajaka' betchi'bo, tu'ik enchim aet bit bo'o bicha'uta, ka a' koptakai. Ini'i Krijtota bemela nok lutu'uria juna'a, ju'u inim si'imekut aniat yeu tajtia teuwaawame, intok inepo Paplo, nee ket inika'a a' tekiaka, yee a' majta betchi'bo ne au pu'ari.

Paplo, Krijtota sualeme am bit betchi'bo am tekil maki

²⁴ I'an ne allea ju'u inim emo betchi'bo jiokot in ino bicha'utchi. Bwe'ituk inepo inien nee jiba juka' Krijtota, jume' aapo'ik sualeme, aapo'ik takaawa benasi a' bicha'um, ame betchi'bo jiokot au a' bit'ea'uta, ama be'eemta, junuen inepo in takaapo a' chupa'i. ²⁵ Inepone, jume' Krijtota nau sualeme nasuk, Liojta betana weyemtat si'imeku am bichaka ne au yeu pu'atuk. Liojta, tu'ik emo tana waataka, juka' tekilta aapo'ik betana in mabetri, ini'i emo betchi'bo tu'ika weyeka, Krijtota bemela nok lutu'uriata, yuma'isi, kaita be'eeka in yee a' majta i'awa'u betchi'bo. ²⁶ Jiba inika'a, che'a bat naataka naateka taewaimmet, juka' Liojta jiba a' ju'uneiyaaka, intok ka yeu machiari tuka'uta, taa inia betana aapo i'an, jume' aapo'ik yoemiammeu machisi aet am ju'uneetualaa. ²⁷ Inime'e bempo'immeu ju'u Lios, inia betana ka ju'uneiyaawamta, ju'u ka jurio yoemrata betchi'bo, kaitau a tamachiatuka, ama butti tu'ik aet ayuka'uta, inika'a am ju'uneiyaatuabaek. Ini'i Liojta jiba ju'uneiyaa'u intok, ini'i, Krijtota i'an emot jiapsa'u juna'a.

Intok aapo'ikut eme'e a' bitne, juka' chukula, aapo'ik bichapo tua enchim eiyaanaa'uta.

²⁸ Itepo, Krijtota betana weyemta tee yeteu a' teuwa. Intok itepo inim si'imemmeu nokaka am tejwaa. Intok tee si'imem majta, junuen yuma'isi bem ju'uneene' betchi'bo. Junuen inim we'epulaka Krijtotamak eaka, che'a yuma'isia a' sualeka bem jiapsine' betchi'bo. ²⁹ Jiba inia betchi'bo, inepo, Krijtota utte'ata net a' autua'ue, iniat jiapseka, aet beje'ewaka jiokot aet ino bichaka juni'i, jiba nee bichau bicha juka' tekilta jooa.

2

¹ Bwe'ituk inepo, emo betchi'bo intok jume' jum bwe'u jo'ara Laorisea' tea'po jo'aakame betchi'bo, intok si'ime jume' kee nee bit ta'aame betchi'bo, nee Liojta bichapo aneka, tua unnaa in tekipanoa'uta nee enchim a' ju'uneiyaa i'a. ² Inien inepo, kaita'po bem ko'om eene' betchi'bo intok nau eaka bem emo nak ta'aane' betchi'bo intok Liojta betana suawata, kaitau a tamachiatuka, amet aune' betchi'bo. Junuen Liojta betana, aapo'ik jiba a' ju'uneiyaaka, ini'i, jiba aapo'ik juka' Krijtota, a' ta'aaka, ka ta'abwisi eaka aet bem yoem eene' betchi'bo iniat nee am nokriakai. ³ Bwe'ituk aapo'ik Krijtotat aayuk ju'u kaitau a tamachiatuka koba suawa, intok si'ime wa'a, si'imekut a ju'uneewaka intok a ta'eewaka suawa. Ini'i aapo'ikut essoitaka aayuk. ⁴ Inepo nee inia betana nee inika'a emou teuwa, junuen, inim kaabem, ujyoisi, sual maisi emou nokaka enchim am bai ta'aatuane' betchi'bo. ⁵ Bwe'ituk kannee

aman emomak aneka enchim bichaka juni'i, inepo emot eaka, emomak in ane'e benasi ne ea. Intok alleenee emo nasuk si'imeku enchim nau eaka jiapsa'uta intok ka ta'abwisi eaka, Krijtota ka a' koptaka enchim a' suale'uta enchim ju'uneiyaakai.

⁶ Inien san, jiba enchim, yo'owe Jesukrijtota a' mabetaka'a benasia, eme'e junuen bichau bicha aapo'iku mak eaka enchim jiapsinee'u utte'a. ⁷ Eme'e, wepulsi aapo'ikut eaka enchim jiapsa'ut emo ju'uneiyaakai, intok enchim a' sual ta'a' betchi'bo aet emo utte'a jooriakai, intok aapo'ik junuen enchim jiapsi i'a'ut, bichau bicha che'a yuma'isi aet emo temaineekai, jiba junaen enchim majtawaka'a benasia, eme'e jiba Liojta yo'oreka a' bai saekai.

Krijtota sualeka, ka bat naataka benasi jiapsi-wame

⁸ Eme'e emo suuane, jume'e, bempo bem suawa betana a' ta'aaka intok ka lutu'uriata weiyaaka, yee nok koba' betchi'bo bem yee majta'ue, iniae ka enchim am bai ta'aatuabaane. Bwe'ituk bempo ka Krijtota betana weyeka lutu'uriat eakai, ala, inim bat naataka katriam betana bem ta'aaka'ut intok inim ayuka weyemta betana junuen sualwaka a' ta'aaka iniat eaka iniae yee majta.

⁹ Bwe'ituk Liojta betana, aapo'ik tokti a' Liojtuka'uta, ini'i, kaita be'eeka, Jesukrijtotat ayuka bitwaa. ¹⁰ Eme'e intok, i'an Krijtota sualeka aamak eaka jiapsakai, jinne'uimtaka, aapo'ik Liojta betana weyeme kaita emou be'ee. Aapo ju'u Krijto intok, si'ime yo'o ya'uraata intok nesaweme bepa che'a yo'otaka, am saweka am yekame. ¹¹ Ketchia

eme'e jiba Krijtota mak eaka enchim jiapsa' betchi'bo, i'an aapo'ik betana inien ya'arim benasi bitwaa. Taa ini'i, sirkunsisionpo ta'eewame, ka ju'u takaapo a' joowa'a benasia weyekai. Ala, eme'e ju'u enchim inim ka tu'i yoemem tuka' betchi'bo, ka tu'ik emot ayuka, enchim ka tu'uwa ya'arim betana eme'e jiokoiwaka, junuen emou chupuk. Inile benaka, juna'a Krijtota betana weyeka, sirkunsisionpo ta'eewame. ¹² Eme'e, bato'owaawakai, junako eme'e junae, aapo'ik Krijtota mak ma'atuka intok ketchia junama'a eme'e, kokolam taka, aamak nau jiabijtek. Junuen eme'e, Liojta utte'ata aet ayuka, Krijtota kokoarim nasuk a' jiabijtetuaka'uta enchim a' sualeka' betchi'bo. ¹³ Eme'e bat naataka enchim ka tu'uwa ya'arim betchi'bo intok eme'e junak ka enchim sirkunsiraaroarim tuka' betchi'bo, Liojta bichapo kokolam benasi bitwan. Taa i'an ju'u Lios, aapo'ik Krijtota mak jiba yuu jiapsiwamta emot autuari, si'ime enchim ka tu'uwa ya'arimmet enchim jiokoekai. ¹⁴ Aapo ju'u Lios, jume' nesauri ji'ojteim, inia betana itou utte'ataka intok inika'a, ama weyemta itom chupa'ika jiapsi'ea'uta ka itom chupa'iaka' betchi'bo junuen ka tu'isi itom tatawamta, aapo, juka' itou utte'atuka'uta junama'a a' chupuk. Inika'a, Krijtota mak kuuset a' poponakamta benasi ayukai. ¹⁵ Krijto, aapo junuen jum kuuset mukuka, junama'a, bebeje'erita betana si'ime nesaweme intok yo'o ya'uraa utte'akame, ama am koobak. Intok aapo junama'a, teekapo Liojta sawe'um ankelesim bichapo, juname'e, ka am utte'aka'a benasi am tawaakai. Inien kuuset a' yaaka'ue, ka naa buusti intok utte'aka bem tawa-

nee'u am kobakai.

Liojta betana weyemtat eme'e emo temainee

¹⁶ Inien san eme'e inim ju'u jita enchim bwa'ee'u oo enchim je'ee'u betana, oo pajko taewaim yo'oriwame betana oo bemela metta yejtemta yo'oriwamta betana oo yum jo'e taewaita yo'oriwamta betana, inika'a ka enchim a' bo'o jooria'u betana, kaabe iniat lutu'uriaka a emot nokne. ¹⁷ Si'ime ini'i weyeme, wepulsi juka' chukula yeu weenemta a' teuwaaka joowan. Taa i'an ju'u inia betana tua lutu'uriapo a' teuwaaka weyeme, aapo ju'u Krijto juna'a. ¹⁸ Eme'e, wame'e inim, bempo aa noki'ichiapo tua ka emo jabeleme benasi jiapsame, intok jume' ankelesim yee yo'ori i'ame betana, eme'e, juka' Liojta betana, kaitau a tamachiatuka enchim mabetri, ka enchim a' u'aatuabaane. Bempo, Liojta betana tenkupo benasi emo a' bicha'ati jiaka juni'i, ka lutu'uriata yee majta. Intok inime'e inim ayuka bem ta'aaka'ut jiapseka, emo che'ewareka jiapsa. ¹⁹ Bempo, bem joa'uta ka Krijtota sualeka ka aamak eaka a' jooa. Ju'u Krijto, si'ime jume' a' sualeme aapo'ik takaawata benasi machika, aapo bempo'im kobata benaka, aapo'ik betana weyemtae am aniaka junaet am yo'oturiaka, intok inime'e, bem joo'ea'ut tekilet, si'imem nau am tojaka, inien Liojta aapo'ik betana weyemta junaen a' chup i'a'uta a' joame.

²⁰ Eme'e inim Krijtota mak nau kokokame benasi bitwaa. Iniat eme'e jiba ju'u inim jachin jiapsiwaka joowamta betana au joiwaka enchim a' koptaka' betchi'bo. Junak su, jaisaaka eme'e

ketuni inim kee Krijtota ta'aame benasi jiapsibae. Eme'e junuen juka' enchim yo'owasuka'um betana, nesauta benaka utte'atoka joowamta a' joakai. ²¹ Maa suko eme'e: "Inika'a ka bwa'ane, junaka'a ka jiubaanee intok kia ka a' nu'ubaeka'eenee juni'i", ti jia. ²² Inia betana si'ime ju'u nesauta benaka joowame, ju'u inim sawaawaka intok lauti lu'u lu'utemta betana weye. Intok inim watem betana jiba yee majtawaka intok nesaurim benakai. ²³ Lutu'uria ala inile benaka bo'o jooriawame, Liojta betana lutu'uria taka, suawaekamta benasi a' machia'u. Bwe'ituk iniat wateku Liojta ae yo'oriwamta benak ama weye, ka emo jabeliwamta betana intok bettesi machika tekiata ama weye. Taa inia betana, si'ime ini'i, ka tu'ika senuk joopea'uta betana junaka'a a' su'u toji betchi'bo, ka yee aniakai.

3

¹ Junuentuko, inien eme'e, jaibu Krijtota mak kokoarim nasuk jiabijtelame benasi bitwakai, eme'e, Krijtota teekau Liojta batatana betana a' kateka'u, chukula, kaitau a tamachiatuka tu'ika enchim bitnee'ut emo utte'a jooriaka jiapsine. ² Eme'e, ju'u jum teekau enchim ju'uneiyaa'uta, ka koptaika aet jiapsine. Intok inim weyeka, ka tu'ik ka eiyaakai. ³ Bwe'ituk eme'e inim ka tu'ik betana, Jesukrijtota mak enchim kokoka'a benasi tawalam. Intok i'ani eme'e, tua lutu'uriapo jiapsiwamta emot ayuka'ue, aapo'ik Krijtota mak nau, teekau Liojta mak emot aayuk. ⁴ Jiba aapo ju'u

Krijto juna'a, ju'u jiba yuu jiapsiwamta yetet auntuame. Intok chukula, aapo'ik juchi a'abo notteko, junako eme'e ket aamak ama bittune. Intok eme'e, aapo'ik tua ujyoika intok yo'orisi a' machiaka'uta, eme'e aamak a' bitne.

Ju'u bat naataka jaisa jiapsiwaka'u, intok chukula ju'u bemelasi jiapsiwame

⁵ Inien san eme'e, si'imeta juka' inim ka tu'ika enchim joopea'uta, ka au jiapsame benaka, tokti kaita emot aune. Kaabe, o'outaka oo jamuttaka, ka emo jubeka emo nau tu'urine. Intok kia juka' ka tu'uwata tiusi machik ka a' joobaane. Intok kaabe bichau bicha ka tu'ik betana ama butti eewamta intok si'ime ka tu'ik tu'uriwamta intok kia ka weela'po, jain juni'i jita waatiawamta, inika'a jiba inim ta'abwi liosim yo'oriwa'a benasi weyekai, ka a' weetuane. ⁶ Jiba inile benaka ka tu'ik betchi'bo, wame'e, Liojta ka a' nok jikkajammeu, aapo'ik Liojta betana junen ju'u tua jiokot yee a' bittuanee'u ameu weye. ⁷ Eme'e intoko ketchia, bat naataka kee Krijtota sualeo, si'imeta inika'a ka tu'ik a' joaka jiapsan. ⁸ Taa i'ani eme'e, si'imeta inika'a a' su'u tojine, inim jitat kujti'eewamta, intok juka' seej chukti ama butti omtiwamta. Intok juka' ka tu'ik yeteu eiyaawamta. Intok ka yee yo'oriwaka jaana yeteu nokwamta. Intok si'ime ka tu'ika seej chukti enchim nok'ea'uta, si'imeta inika'a su'u tojine. ⁹ Emo nasuk ka aa noki'ichiata nau nokbaane. Eme'e junuen i'an, ka bat naataka benasia inim ka tu'isi jiapsiwa'a benasia jiapsakai, intok juka' bat naataka ka tu'ik enchim joo suka'uta junaka'a su'u tojilam takai. ¹⁰ Intok i'an eme'e, bemelasi,

Liojta tu'u jiapsie aniwaka, bemelasi tu'ik joaka jiapsa. Iniat eme'e, aapo'ik Liojta, juka' inien jiapsiwamta emot autuakamta, a' ea'po aman, aet suatu saka. Junuen eme'e, aapo'ik yuma'isi enchim a' ta'aa'u tajtia. ¹¹ I'an inim, jurio yoem tuwame oo ka jurio yoem tuwame. Intok kia sirkunsiraaroari taka oo senu ka junuen ya'ataka, intok kia inim mekka ta'abwi yoemra takai intok kia tekoka jiapsiwame, oo kaabeta tekoka jiapsiwame, si'ime ini'i kaita teuwaa. Ala inim i'an ju'u Krijto, si'imem betchi'bo taka intok jume' a' sualemmet jiapsa.

¹² Aapo ju'u Lios enchim nakke. Intok aapo, enchim aapo'ik yoemiam tune' betchi'bo enchim yeu pu'ari. Junuen san eme'e, inim tua junen jiaka, yeteu tu'u jiapseka yee nak jiokol ta'aaka jiap-saka, kaita'po emo che'ewareka, eme'e kaabeta betana jitat enchim uttianaa'uta jariwakai. Intok ka seej chukti eaka, a enchim bo'o bitnee'uta, inika'a emot bit teboka jiapsine. ¹³ Emo nasuk eme'e ka seej chukti eaka, nau tuttu'ine. Intok emo nasuk jita nat ju'uneiya'ateko, emo jijiokoine. Junuen Krijtota, ka tu'uwa ya'arimmet, aapo'ik enchim jiokoeka'a benasia, jiba inien eme'e a emo jiokoine. ¹⁴ Intok si'imeta bepa eme'e tua emo nak ta'aaka jiapsine. Bwe'ituk inien emo nasuk eme'e si'imekut yuma'isi nau eewamta aet bitne. ¹⁵ Intok Krijtota betana ju'u yanti, ka jain eaka enchim jiapsa'u jiba emot ayuka, inim tu'isi enchim jiapsi'ea'u junuen jiapsa betchi'bo, junae emo aniane. Bwe'ituk jiba inia betchi'bo ju'u Lios, wepul yoemta benasi aapo'ik betana enchim yoemiarim tune' betchi'bo enchim yeu pu'ak. Intok eme'e,

si'imeku Liojta a bai saune.

¹⁶ Ju'u Krijtota betana bemela nok lutu'uria, kaita'po emou be'eeka, eme'e yuma'isi a' ta'aaka, jiba au waateka jiapsine. Emo nasuk, inia betana si'ime suawaka ayukamtae emo majtaka, intok emo nasuk, ka ko'om eene' betchi'bo naas emo aniane. Eme'e, jume' salmom teaka bwiknee. Intok jume'e, Liojta yo'ori betchi'bo bwiikim, Liojtau bicha, jiba enchim a' bai saeka a' yo'oree'uta au a' teuwaaka bwiknee. ¹⁷ Jita juni'i enchim joa'uta oo juka' enchim noka'uta, eme'e, si'imeta, yo'owe Jesukrijtotat eaka a' yo'ori betchi'bo a' joone. Intok Krijtotat eaka, itom yo'owa Liojtau bicha a nokaka, aapo'ik bai saune.

Krijtota sualeme, jaisa emo bichaka nau am jiapsi'ea'u

¹⁸ Eme'e kukunakame, enchim kukunammak tuttu'ika, am nok jikkajaka jiapsine. Bwe'ituk ini'i emou cha'aka, yo'owe Jesukrijtota enchim a' soal ta'a' betchi'bo. ¹⁹ Eme'e intok jujubekame, jume' enchim jujubim nakeka, tu'isi amemak jiapsine. Intok eme'e, kaita'po bettesi amemak katne. ²⁰ Eme'e intok yoemiawaim, enchim yo'owam, si'imekut am nok jikkajine. Bwe'ituk eme'e junuen jiapsaka, yo'owe Jesukrijtota alleetuane. ²¹ Eme'e yoemiakame, enchim yoemiam, kaita'po bettesi amemak kateka am omtituabaane, junuen inime'e kaita'po siokaka, kaitat emo su'u to-jirika kia beja bem jiapsine' betchi'bo. ²² Eme'e, jume' inim tetekoka jiapsaka tekipanoame, jume' enchim tetekom, inim si'imeku am nok jikkajine. Inime'e ka enchim am bichao jiba, inime'e junuen

kia tu'isi ame mak tawa betchi'bo jiba, taa ala eme'e, Liojta enchim a' yo'ori ta'a' betchi'bo, tua aet jiapseka, tekilta am jooriane. ²³ Eme'e, kia jita juni'i tekilta enchim joa'uta, inika'a ka a' ro-jiktaka, ala eaka a' joone. Iniat eme'e, yo'owe Jesukrijtota tekilta enchim a' jooria'a benasi eaka intok ka inim jabeta a' jooriaka ju'uneakai. ²⁴ Inia betana, yo'owe Jesukrijtota, teekau tu'ik enchim a' bittuanee'ut eme'e jaibu ju'uneakai. Eme'e Krijtota junen tekilta jooria, aapo'ik juka' lutu'uriapo enchim jikkajaka enchim yo'owa. ²⁵ Taa ju'u ka tu'ik bo'o jooriame, junae ka tu'ik betchi'bo au chupne. Ju'u Lios intok inim kaabetau weyeka, si'imem nanancha bicha.

4

¹ Eme'e tekowaim, wame'e enchim tetekoka jiapsame jipueme, amemak tuttu'ika, si'imekut ameu a' lutu'uriatuka'po aman am bitne. Eme'e juni'i ket, teekau juka' senuk enchim jikkajaka emou yo'ota a' ane'epo ju'uneakai.

² Eme'e, Liojtau bicha jiba enchim noknee'uta ka koptaka, aet jiapseka a' joone. Intok si'imekut, che'a bat, Liojta aet bai saune. ³ Itom ketchia eme'e Liojtau bicha nokriane. Junuen chukula, Jesukrijtota, juka' aapo'ik bemela nok lutu'uriata, intok naa buustia juka' Krijtota betana weyeka ka ju'uneiyaawa'uta, inika'a, ka aet beje'ewaka in a' teuwaaka intok in yee a' majtanee'ut, yuma'isi nee a' aniane' betchi'bo. Bwe'ituk nee jiba inia Liojta betana weyeka nok lutu'uriata betchi'bo, inepo inim eta'i. ⁴ Eme'e Liojtau bicha nee nokria,

junuen inia betana machisi, intok a' teuwaa'ea'a benasia in a' teuwaane' betchi'bo.

⁵ Eme'e, inim jume' ka Krijtota sualeme nasuk, suasi emo uju'uka jiapsine. Inien inim inime'e taewaimmet, ka kia beja jiapsaka, taa Krijtota betana weyemta a' nokakai. ⁶ Watemmak etejoka, enchim teuwaanee'u jiba wee'po jikkaji machika, tu'isi yeteu weecheka intok suawane. Intok eme'e inim si'ime wame'e Liojta betana ju'uneebaeme, ju'u enchim am yoopnane'e'uta a' ta'aane.

Ji'ojtesuka ju'u Paplo am tebotua

⁷ Ju'u Krijtopo itomak weri, itom nake'u, Tiikiko' teame, aapo tekilta, ka a' koptaka nee aniamе, intok aapo, Krijtota betana tekilta weyemta nemak a' yaakame, aapo aman nee betana weyemta si'imeta enchim etejoriane. ⁸ Jiba inia betchi'bo nee aapo'ik aman emou bittuabae, junuen aapo'ik inim ju'u itom ane'u betana enchim a' etejoriana, intok aapo'ik enchim jiapsi jo'ane' betchi'bo. ⁹ Aapo'iku mak ketchia ju'u seenu, tua itom nake'u intok yuma'isi Krijtota sualeka aapo aman emomak jometaka, ju'u Oneesimo' teame aamak weye. Inime'e, bempo si'imeta juka' inim weyemta aman enchim a' etejoriane.

¹⁰ Ju'u Arijtarko' teame, in eta'ipo nemak im katekame, aapo utte'esia enchim tebotua. Intok ketchia ju'u Maekos, juka' Bernabee' teamta a' chi'ilaata ou'asoa, enchim tebotua. Eme'e jaibu etejoriarim, aapo'ik Maekojta emou a' yepsako tu'isi enchim a' mabetne'po betana. ¹¹ Ketchia ju'u senu Jesuj teakame, ju'u Jujto'oti ta'eewame, aapo enchim tebotua. Inime'e, kaabe intoko,

jurio yoemrata betana, Krijtota sualeka, bempo, teekau Liojta yo'otaka a' kateka'u betana juka' nok lutu'uriata nemak yee a' majtalaa. Intok inime'e, nemak anakai, tua yuma'isi nee ou bujtalaa. ¹² Ju'u Epapraaj teame enchim tebotua. Ini'i, wepulsi Krijtota betchi'bo jiapsaka aapo'ik tekilta joame, intok emomak, emo benasi aman joome. Aapo jiba tua aet jiapseka Liojtau bicha nokaka, junuen enchim suale'u betana, ka ta'abwisi eaka intok juka' Liojta a' waata'po aman, junuen wepulsi si'imeku enchim jiapsine' betchi'bo, enchim nokriakai. ¹³ Bwe'ituk inia betana inepo, juka' Epapraajta tua emot au a' temae'uta intok naa buustia wame'e, bwere jo'aram Laorisea' tea'po intok Ier-aapolij tea'po jo'aaka, Krijtota sualemme ket tua au a' temae'uta, nee a' bichaka nee a' teuwaa. ¹⁴ Luukas, ju'u a yee jittoka, tua itom nake'u, enchim tebotua. Intok ketchia ju'u Leemaj teame enchim tebotua.

¹⁵ Eme'e, jume'e, jum bwe'u jo'ara Laorisea' tea'u jo'aaka Krijtota sualeme, itom am tebotuariane. Eme'e ketchia juka' Nimpajta intok jume'e, inia aapo'ik jo'aapo, Krijtota sualeka nau yaa-jame, itom am tebotuariane. ¹⁶ Eme'e, inika'a ji'osia ji'ojteita, emo nasuk a' noksukai, chukula, bwe'u jo'ara Laorisea' tea'u, jume' aman Krijtota sualeme nasuk a' nokna' betchi'bo am a' bittuane. Eme'e intok juna'abo bwe'u jo'ara Laorisea' tea'a betana ji'osiata emou yepsakamta, junammeu in bittuaka'uta, eme'e ket a' nokne. ¹⁷ Nee betana juka' Arkiipo' teamta eme'e inika'a aapo'ik a' eteorianee: “Yo'owe Jesukrijtota betana juka'

aapo'ik tekilta a' mabetri, ka a' koptaka, yuma'isia a' joone", ti au jiakai.

¹⁸ Inepo Paplo, inim naateka inika'a, chukula weeka teboteita jiba, nee, inepo in maammea intok in ji'ojte'e benasia nee iniae enchim tebotua. In eta'ituka'ut eme'e iniat ka nee koptaka neu waatine. Eme'e, Liojta betana tu'ika enchim alleenee'u emot aune. Tua junuentune.

**Yo'owe Jesukrijtota itom ya'ariaka'u
betchi'bo ju'u bemelaka liojta betana
lutu'uria ya'ari (El Nuevo Testamento en
yaqui)**

New Testament in Yaqui (MX:yaq:Yaqui)

copyright © 2003 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yaqui

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Yaqui [yaq], Mexico

Copyright Information

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Yaqui

© 2003, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

f1151531-f330-51af-8fd4-d13c73020f71